

# VARSINAIS-SUOMEN SAIRAAenhoitopiiri

## **MIKRO-TESE ELI KIVEKSEN MIKROSKOOPPILEIKKAUS**

Mikro-TESE eli kiveksen mikroskooppileikkaus (mikrodissektio-TESE, MD-TESE) tehdään lapsettomuustutkimusten ja -hoitojen yhteydessä silloin, kun siemennesteestä ei ole löydetty siittiöitä. Tavallisimmin leikkausaiheena on epäily siittiötuotannon häiriöstä.

Mikroskooppitekniikan ansiosta kiveskudoksen käsittely on hienovaraista ja kudoksen verenkierrölliset ongelmat pystytään minimoimaan ja hankalat jälkiseuraamukset sekä kivesvauriot ovat harvinaisia. Toimenpiteen tavoitteena on löytää kiveksestä alueita, joissa siittiötuotantoa tapahtuu. Talteen otetut siittiöt pakastetaan myöhempää koeputkihoitoa varten. Munasolun hedelmöittäminen koeputkihoidossa tehdään aina mikroinjektio-menetelmällä (ICSI).

Leikkauksen yhteydessä otetaan myös pieni kudospala patologille kiveksen kokonaisrakenteen arviointia varten.

### **Toimenpiteeseen valmistautuminen**

Hedelmöityshoitoa koskevien viranomaismääräysten mukaan edellytetään HIV- ja hepatiitti-vasta-aineiden tutkimista ennen siittiöiden pakastamista. Ajanvarauskirjeen mukana on laboratoriolähete tutkimuksiin. Tutkimukset otetaan **omassa terveyskeskuksessa, jonne sinun tulee itse varata aika**. Verikokeet tulee ottaa **viimeistään 1 kuukausi ja korkeintaan 3 kuukautta ennen leikkausta**, muussa tapauksessa leikkausaika joudutaan peruuttamaan.

### **Sairaalaan tulo**

Sairaalaan tullaan **leikkauspäivän aamuna**, minkä vuoksi sinun tulee olla **syömättä 6 tuntia ja kokonaan juomatta 2 tuntia ennen sairaalaan tuloa**. Yön aikana **ennen juomataulun alkamista** voit juoda 2 - 4 dl kirkkaita hiilihapottomia juomia, kuten vettä, kirkasta teetä, kahvia ilman maitoa sekä kirkasta mehua ilman hedelmälihaa. Suosittelemme, että käytät mm. apteekista saatavaa ProvideXtra® (200ml) nimistä täydennysravintovalmistetta muiden juomien tilalla.

Ota sairaalaan mukaan kivespussuja tukevat alushousut. Osastolla ennen toimenpidettä kivespussien ihokarvat ajetaan pois.

Jos haluat tulla sairaalaan jo edellisenä iltana, ota silloin yhteyttä hoidonvaraajaan.

### **Toimenpiteen kulku**

Leikkaus tehdään nukutuksessa. Leikkauksessa kivespussi avataan, kiveskudosta tutkitaan mikroskoopin avulla ja otetaan useita mikroskooppisen pieniä kudospaloja, joista etsitään laboratoriossa leikkauksen aikana siittiöitä. Tarvittaessa toimenpide voidaan tehdä samalla kertaa molemmin puolin. Leikkaus kestää tavallisesti noin kaksi tuntia.

## Toimenpiteen jälkeen

Leikkauksen jälkeen vointiasi seurataan ensin leikkaussalin heräämössä, minkä jälkeen sinut siirretään takaisin vuodeosastolle. Vointisi mukaan voit kotiutua leikkauspäivän iltana, mikä edellyttää oman turvallisuutesi vuoksi, että **sinulla on aikuinen hakija kotimatalle** sekä joku **aikuinen seuranasi seuraavaan aamuun** saakka. Autolla ajaminen ja alkoholin käyttö ovat kiellettyjä 24 tuntia nukutuksen/puudutuksen jälkeen, koska käytetyt lääkkeet poistuvat hitaasti elimistöstä ja niillä voi olla vaarallisia yhteisvaikutuksia alkoholin kanssa

Ennen kotiutumista sinut leikannut lääkäri käy osastolla selvittämässä leikkauksen tuloksen ja mahdolliset muut seikat kuten lapsettomuuden jatkohoidon.

Sairaslomaa kirjoitetaan työstä riippuen noin 1 viikko ja sinulle annetaan kipulääkeresepti.

## Hoito kotona

Kivespussin leikkaushaava on muutaman cm:n mittainen, siihen laitetut **ompeleet ovat itsestään sulavia**. Leikkauksen jälkeen kivespussi on ”pakattu” taitoksiin, joiden tarkoituksena on tukea haavaseutua.

Sinun tulee käyttää kivespusseja tukevia alushousuja leikkauksen jälkeen. Verenpurkauman välttämiseksi on tärkeää pyrkiä välttämään ponnistelua ja urheilua. Saunaa ja suihkuun voit mennä leikkausta seuraavana päivänä. Mustelma on varsin tavallinen leikkauksen jälkeen. Mikäli verenpurkauma on kookas, turvotus ja/tai kipu on voimakasta, ota yhteyttä hoitavaan yksikköön.

## Yhteydenotot:

Mikäli sinulla on epäselvyyttä sperma-analyysin tai mahdollisten hedelmöityshoitojen suhteen, ota yhteyttä ensisijaisesti siihen yksikköön, josta sinut on ohjattu Tyksiin leikkaushoitoon.

Leikkaushoitoon liittyvissä asioissa ota yhteys **Tyks Turku naistentautien poliklinikka**

- Hoidonvaraaja ark. 12.30-14.00 p. 02 313 1323
- Sairaanhoidtaja ark. 8.15-16.00 p. 02 313 1322
- Päivystysaikana päivystävä hoitaja p. 02 313 0485